

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA HIỆP HỘI DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TRONG XÂY DỰNG MẠNG LƯỚI TƯ VẤN PHÁP LUẬT VÀ BỒI DƯỠNG KIẾN THỨC PHÁP LUẬT CHO DOANH NGHIỆP

■ Luật sư LÊ ANH VĂN *

1. Hoạt động của Hiệp hội doanh nghiệp nhỏ và vừa Việt Nam trong công tác hỗ trợ hội viên

Trải qua hơn 30 năm đổi mới, đất nước ta đã thu được những thành tựu to lớn về phát triển kinh tế - xã hội, đời sống nhân dân được cải thiện đáng kể, cơ sở hạ tầng được đầu tư cải tạo, nâng cấp, hệ thống pháp luật ngày càng đồng bộ, đầy đủ điều

hoặc cam kết đưa vào kinh doanh. Điều này cho thấy quy mô của doanh nghiệp gia nhập thị trường đang có xu hướng tăng lên.

Trong quá trình tìm hiểu mô hình khởi nghiệp, có thể nhận thấy việc khởi nghiệp theo hình thức thành lập doanh nghiệp theo quy định của Luật Doanh nghiệp là phổ biến nhất. Từ thực tế cho thấy, đa số các đối tượng khởi nghiệp lựa chọn mô hình thành lập doanh nghiệp và phần lớn là doanh nghiệp nhỏ và vừa (DNNVV), đây là loại hình doanh nghiệp chiếm đa số và chủ yếu trong nền kinh tế, loại hình doanh nghiệp này đóng vai trò quan trọng nhất là tạo việc làm, tăng thu nhập cho người lao động, giúp huy động các nguồn lực xã hội cho đầu tư phát triển, xóa đói giảm nghèo.

Ảnh sưu tầm

chính nền kinh tế vận hành theo quy luật của thị trường, có sự định hướng và quản lý của Nhà nước. Thời gian qua, doanh nghiệp ngày càng phát triển cả về số lượng, chất lượng và quy mô. Mặc dù năm 2020, tình hình kinh tế - xã hội thế giới và trong nước có nhiều diễn biến phức tạp do bị tác động bởi đại dịch Covid-19, số lượng doanh nghiệp đăng ký thành lập mới năm 2020 có giảm nhẹ so với năm 2019, tuy nhiên, có sự gia tăng về số vốn bổ sung

thành lập năm 2005 là tổ chức đại diện cấp quốc gia của các DNNVV trên toàn quốc thuộc mọi thành phần kinh tế - xã hội. Trải qua hơn 15 năm xây dựng và phát triển, đến nay, VINASME đã có mạng lưới hội viên được phát triển ở 55 tỉnh, thành trên cả nước với khoảng 62.000 hội viên. Hoạt động của VINASME trong thời gian qua đã tập trung hướng đến các DNNVV, giữ vai trò cầu nối giữa Nhà nước với doanh nghiệp, tham gia tư vấn, xây dựng chính

* Giám đốc Trung tâm Hỗ trợ pháp luật và Phát triển nguồn nhân lực - Hiệp hội doanh nghiệp nhỏ và vừa Việt Nam

sách, pháp luật liên quan đến doanh nghiệp, hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp, thực hiện các hoạt động xúc tiến thương mại, bồi dưỡng nguồn nhân lực, tôn vinh, bình chọn các thương hiệu DNNVV tiêu biểu, tư vấn áp dụng hệ thống tiêu chuẩn chất lượng sản phẩm hàng hóa theo tiêu chuẩn ISO hoặc OSSA. Tổ chức hệ thống bộ máy của Hiệp hội đến nay đã phát triển gồm 10 trung tâm chuyên trách thực hiện dịch vụ hỗ trợ doanh nghiệp, 01 viện nghiên cứu, 03 tổ chức báo chí, 03 văn phòng đại diện tại Việt Nam, 02 văn phòng đại diện tại nước ngoài. Đó là những lực lượng chuyên trách đang hàng ngày thực hiện chức năng hỗ trợ cho DNNVV, trong đó có hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp.

Thực hiện Nghị quyết số 35/NQ-CP ngày 16/5/2016 của Chính phủ về hỗ trợ và phát triển doanh nghiệp đến năm 2020, Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa năm 2017 và các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, Hiệp hội đã và đang tích cực cùng với hệ thống mạng lưới từ cấp trung ương đến cơ sở hướng các hoạt động của mình đến các doanh nghiệp hội viên.

2. Phát huy vai trò của Hiệp hội doanh nghiệp nhỏ và vừa trong công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp

Kể từ khi VINASME được thành lập năm 2005, hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp luôn được xác định là một trong những nhiệm vụ trọng tâm và cơ bản nhằm hỗ trợ và bảo vệ các quyền và lợi ích hợp pháp của doanh nghiệp. Đặc biệt, kể từ khi Chính phủ ban hành Nghị định số 66/2008/NĐ-CP ngày 28/5/2008 về hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 585/QĐ-TTg ngày 05/5/2010 về việc phê duyệt Chương trình hỗ trợ pháp lý liên ngành giành cho doanh nghiệp giai đoạn 2010 - 2014 (Quyết định số 585/QĐ-TTg), tiếp sau đó là Quyết định số 2139/QĐ-TTg ngày 28/11/2014 của Thủ

tướng Chính phủ về việc tiếp tục thực hiện Chương trình hỗ trợ pháp lý liên ngành dành cho doanh nghiệp đã được phê duyệt theo Quyết định số 585/QĐ-TTg (Quyết định số 2139/QĐ-TTg) thì công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp được VINASME từ cấp trung ương đến địa phương đẩy mạnh, triển khai đồng bộ với nhiều hình thức hỗ trợ phong phú, đa dạng như: Xây dựng Bản tin hỗ trợ pháp lý; biên soạn các cuốn cẩm nang pháp luật kinh doanh; tổ chức tọa đàm/hội nghị đối thoại giải đáp vướng mắc pháp lý cho doanh nghiệp; tổ chức các lớp bồi dưỡng kiến thức pháp luật kinh doanh cho người quản lý doanh nghiệp; bồi dưỡng kỹ năng và nghiệp vụ cho cán bộ pháp chế doanh nghiệp; tư vấn, giải đáp pháp luật cho doanh nghiệp thông qua hệ thống mạng lưới tư vấn viên. Trong nhóm hoạt động hỗ trợ nêu trên thì hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp thông qua mạng lưới tư vấn pháp luật và bồi dưỡng kiến thức pháp luật kinh doanh cho doanh nghiệp được VINASME triển khai thường xuyên, liên tục, đặc biệt là từ năm 2010 với sự hỗ trợ kinh phí của Ban Quản lý Chương trình 585 - Bộ Tư pháp. Cụ thể:

Một là, phát huy vai trò của Hiệp hội doanh nghiệp nhỏ và vừa trong xây dựng hệ thống mạng lưới tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp

Nhằm mục đích giúp doanh nghiệp nâng cao nhận thức, hiểu biết pháp luật, tạo thói quen tuân thủ và sử dụng pháp luật trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, đặc biệt nhằm hỗ trợ các doanh nghiệp còn gặp khó khăn trong việc tiếp cận sử dụng các dịch vụ tư vấn pháp luật, ngày 29/10/2013, Bộ Tư pháp đã ban hành Quyết định số 2582/QĐ-BTP về việc phê duyệt Đề án thiết lập mạng lập mạng lưới tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp tại các địa phương có điều kiện kinh tế xã hội khó khăn - đặc biệt khó khăn. Đề án ban hành nhằm mục đích tổ chức triển khai có hiệu quả Chương trình Hỗ trợ

pháp lý liên ngành dành cho doanh nghiệp theo Quyết định số 585/QĐ-TTg và Quyết định số 2139/QĐ-TTg.

Quá trình triển khai các hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp trong thời gian qua nói chung và hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp thông qua mạng lưới tư vấn viên đã đạt được những kết quả rất tích cực và lan tỏa sâu rộng trong cộng đồng doanh nghiệp. Tính đến thời điểm hiện tại, hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp thông qua mạng lưới tư vấn viên do VINASME triển khai đã được thiết lập, duy trì ở hơn 30 tỉnh thành trên cả nước với hơn 3.000 vụ việc pháp lý được tư vấn, giải đáp thông qua điện thoại, văn bản và giải đáp pháp luật trên truyền hình.

Công tác triển khai xây dựng, duy trì mạng lưới tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp được sự hưởng ứng tham gia tích cực của các tổ chức đại diện doanh nghiệp, hiệp hội doanh nghiệp, các đoàn luật sư, tổ chức hành nghề luật sư, nhiều tổ chức hành nghề luật sư mong muốn cộng tác chuyên gia sâu và thường xuyên qua các năm. Phần lớn, các chuyên gia là các cộng tác viên tư vấn của mạng lưới, những người rất sát với thực tế công tác hỗ trợ tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp, đã tham gia trong tổ xây dựng các chính sách pháp luật về hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp, đã tham gia hoặc đang công tác kiêm nhiệm làm chuyên gia cho một số Hiệp hội về công tác pháp chế.

Việc hình thành, thiết lập và duy trì mạng lưới trong thời gian qua được thực hiện thông qua nhiều hình thức: (i) Tổ chức tọa đàm thiết lập, duy trì mạng lưới tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp và tọa đàm trao đổi kinh nghiệm giữa cộng tác viên và mạng lưới và doanh nghiệp; (ii) Tổ chức tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp qua phiếu tư vấn, giải đáp pháp luật trên truyền hình theo từng vụ việc cụ thể. Nội dung tư vấn, giải đáp rất phong phú, đa

dạng bao gồm tất cả các vấn đề pháp lý liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp như: Quản trị doanh nghiệp; đầu tư, hợp đồng, thuế, lao động, bảo hiểm xã hội, sở hữu trí tuệ, đất đai, môi trường, cạnh tranh...

Đặc biệt, từ năm 2019, hoạt động này được thực hiện chủ yếu thông qua tư vấn, giải đáp pháp luật trên Đài Truyền hình các địa phương đã góp phần lan tỏa, rộng rãi tới cộng đồng doanh nghiệp, đặc biệt là doanh nghiệp vừa, nhỏ và siêu nhỏ về các hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp. Việc thực hiện tư vấn pháp luật trên truyền hình không chỉ giúp tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc pháp lý doanh nghiệp đang gặp phải mà còn giúp các doanh nghiệp khác xem truyền hình rút ra được bài học pháp lý, từ đó sẽ có giải pháp phòng ngừa, khắc phục các rủi ro pháp lý có thể gặp phải trong tương lai, giúp doanh nghiệp trong quá trình tổ chức quản trị doanh nghiệp và ngay từ khi bắt đầu giao kết, thực hiện các giao dịch hợp đồng lựa chọn được những thỏa thuận, ứng xử phù hợp với quy định pháp luật và điều kiện sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp.

Hai là, phát huy vai trò của Hiệp hội doanh nghiệp nhỏ và vừa trong bồi dưỡng kiến thức pháp luật cho doanh nghiệp

Trong giai đoạn vừa qua, Việt Nam ngày càng tích cực hội nhập sâu rộng với nền kinh tế thế giới, nhiều hiệp định thương mại tự do thế hệ mới bao gồm cả song phương, đa phương được Việt Nam tham gia ký kết đã có tác động tích cực đối với sự phát triển của các doanh nghiệp, góp phần tăng cơ hội xuất khẩu cho các doanh nghiệp trong nước và thu hút đầu tư nước ngoài. Cùng với đó, trước yêu cầu hội nhập kinh tế quốc tế thì hệ thống pháp luật kinh doanh của Việt Nam trong thời gian qua không ngừng được hoàn thiện, tạo môi trường đầu tư, kinh doanh cho doanh nghiệp ngày càng thuận lợi, thông

thoáng hơn, giúp doanh nghiệp trong nước phát huy được tối đa các lợi thế kinh doanh trong quá trình gia nhập thị trường cũng như mở rộng quy mô đầu tư, kinh doanh. Chính vì vậy, để hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp được an toàn, hạn chế tối đa các rủi ro pháp lý thì việc nắm bắt kịp thời các cam kết quốc tế cũng như quy định pháp luật trong nước liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh là hết sức cần thiết đối với mỗi chủ doanh nghiệp.

Thực tế cho thấy, doanh nghiệp muốn sản xuất, kinh doanh an toàn, hiệu quả và ổn định thì cần phải có hiểu biết pháp luật và nền tảng pháp lý cơ bản vững chắc. Trong thời gian qua, với sự triển khai mạnh mẽ và đồng bộ các hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp ở cả cấp trung ương và địa phương đã góp phần cải thiện rõ rệt nhận thức của doanh nghiệp về tầm quan trọng của việc hiểu biết và áp dụng pháp luật trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, nhiều doanh nghiệp đã tạo dựng được thói quen sử dụng các dịch vụ pháp lý hoặc tuyên dụng cán bộ pháp chế để tham mưu lãnh đạo doanh nghiệp thực hiện công tác tổ chức và quản lý điều hành doanh nghiệp đảm bảo tính linh hoạt, đồng thời vẫn phù hợp với các quy định pháp luật. Tuy nhiên, bên cạnh đó vẫn còn một bộ phận doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ, doanh nghiệp mới thành lập (lực lượng doanh nghiệp chiếm tỷ lệ chủ yếu trong tổng số doanh nghiệp hiện nay) có trình độ nhận thức pháp luật vẫn còn rất hạn chế, việc hiểu và áp dụng các quy định pháp luật trong hoạt động kinh doanh vẫn còn rất lúng túng.

Thực tế cho thấy, khi doanh nghiệp muốn tìm hiểu thì phần lớn tự tìm kiếm thông tin trên mạng internet hoặc trên báo chí và khó sàng lọc thông tin, dẫn đến việc có những quyết định mang nhiều tính tâm lý nên rủi ro cao. Chính vì vậy, nhằm giúp doanh nghiệp có sự nhận thức đầy đủ, đúng đắn các quy định pháp luật thông qua hoạt động bồi dưỡng

pháp luật là rất cần thiết. Trên cơ sở hỗ trợ của Chương trình Hỗ trợ pháp lý liên ngành dành cho doanh nghiệp, chương trình trợ giúp đào tạo, bồi dưỡng DNNVV và sự huy động từ các nguồn lực xã hội, trong thời gian qua, VINASME đã tích cực, chủ động phối hợp với các bộ, ngành trung ương và các sở, ngành, Hiệp hội địa phương tổ chức hơn 300 khóa đào tạo, bồi dưỡng kiến thức pháp luật cho người quản lý doanh nghiệp và bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ cho cán bộ pháp chế doanh nghiệp.

Nội dung những kiến thức pháp luật doanh nghiệp được bồi dưỡng rất phong phú, đa dạng, trong đó tập trung chủ yếu có nội dung liên quan trực tiếp đến quản lý, điều hành, hoạt động trong kinh doanh và sản xuất như: Hướng dẫn thi hành và giải đáp các vướng mắc pháp lý liên quan đến các luật như: Luật Doanh nghiệp (sửa đổi), Luật Đầu tư (sửa đổi), Bộ luật Lao động (sửa đổi), Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đất đai, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xây dựng; các quy định pháp luật về hợp đồng, pháp luật về quyền tài sản, bảo vệ tài sản, giải quyết tranh chấp hợp đồng (cơ chế giải quyết tranh chấp bằng phương thức trọng tài thương mại, hòa giải thương mại, thực tiễn giải quyết tranh chấp các vụ việc tại các trung tâm trọng tài thương mại, hòa giải thương mại; pháp luật về đầu tư (nhà đầu tư nước ngoài góp vốn, mua cổ phần tại các doanh nghiệp Việt Nam...). Pháp luật về tài chính - ngân hàng (ưu đãi thuế, lãi suất cho vay, thế chấp...); pháp luật về sở hữu trí tuệ (tranh chấp nhãn hiệu, bảo vệ thương hiệu trước thực trạng hàng giả, hàng nhái, chuyển nhượng quyền sở hữu công nghiệp...); pháp luật về lao động (tranh chấp lao động, sử dụng và quản lý lao động nước ngoài tại Việt Nam, bồi thường phí đào tạo...); pháp luật về thương mại quốc tế (doanh nghiệp với Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiên bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), Hiệp định thương mại tự do Liên

minh Châu Âu - Việt Nam (EVFTA), Hiệp định bảo hộ đầu tư Việt Nam - Liên minh Châu Âu (EVIPA), Hiệp định Thương mại tự do (FTA), Hợp đồng mua bán hàng hóa quốc tế...).

Kết quả khảo sát doanh nghiệp sau các khóa bồi dưỡng pháp luật kinh doanh cho thấy các doanh nghiệp đều đánh giá cao chất lượng các hoạt động bồi dưỡng kiến thức pháp luật cho doanh nghiệp do các cơ quan tổ chức trong thời gian qua. Theo ý kiến các doanh nghiệp, việc thực hiện bồi dưỡng thường xuyên kiến thức pháp luật kinh doanh mới cho doanh nghiệp là cần thiết, đa số các hoạt động bồi dưỡng kiến thức pháp luật kinh doanh cho doanh nghiệp thu hút được nhiều doanh nghiệp tham dự là do chuyên đề phù hợp với yêu cầu doanh nghiệp và chuyên gia bồi dưỡng kiến thức pháp luật có kinh nghiệm, kỹ năng thuyết trình, giải đáp các vướng mắc cho doanh nghiệp tham dự.

Việc tổ chức các khóa bồi dưỡng đã được các cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp đánh giá cao về chất lượng giảng viên, quy trình tổ chức, kịp thời cung cấp những kiến thức bổ ích cho người tham gia, đặc biệt là nâng cao nhận thức của chủ sở hữu, người quản lý doanh nghiệp về vị trí vai trò của cán bộ pháp chế trong doanh nghiệp, coi đó là phương tiện hữu hiệu để phòng ngừa các rủi ro pháp lý trong kinh doanh

3. Nâng cao vai trò của Hiệp hội doanh nghiệp nhỏ và vừa trong hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp trong gian đoạn tới

Thế giới đang bước vào cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư trong điều kiện nền kinh tế Việt Nam đã hội nhập sâu rộng với nền kinh tế thế giới. Tác động của cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư đến các chủ thể thuộc các loại hình kinh tế (doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh...) là vô cùng lớn. Vì vậy, các chủ thể kinh doanh¹, trong đó có các DNNVV cần chuẩn bị nhân lực có khả năng

tiếp thu thành quả của cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư, từng bước tự động hóa các công đoạn sản xuất, kinh doanh, tăng cường các biện pháp phòng ngừa rủi ro pháp lý, tổ chức tốt việc thi hành pháp luật.

Nhận thức được những tác động của cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư đến Việt Nam, nếu chúng ta không biết không tận dụng, thì sẽ tiếp tục bị lỡ cơ hội để thực hiện mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, phấn đấu đưa Việt Nam trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại trong tương lai gần. Vì vậy, Chính phủ đã sớm có các chương trình cải cách thủ tục hành chính, tạo môi trường đầu tư kinh doanh thuận lợi, tạo điều kiện cho doanh nghiệp phát triển và khuyến khích mọi người đầu tư khởi nghiệp, phát triển kinh doanh. Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa được Quốc hội thông qua ngày 12/6/2017, có hiệu lực kể từ ngày 01/01/2018, là một văn bản pháp lý cần thiết dành riêng cho cộng đồng DNNVV tại Việt Nam, trong đó giao Chính phủ xây dựng một Nghị định riêng về Hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa².

Đối với các Hiệp hội doanh nghiệp, với vai trò là các tổ chức đại diện của cộng đồng doanh nghiệp, thì việc bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của hội viên luôn là tôn chỉ và mục đích hoạt động, điều này luôn được ghi nhận trong Điều lệ của Hiệp hội, hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp lại có một vị trí vô cùng quan trọng, vì thực tế pháp luật bao trùm lên tất cả các lĩnh vực hoạt động của doanh nghiệp, có thể nói là theo sát vòng đời của doanh nghiệp (từ khi khởi nghiệp đến quá trình sản xuất kinh doanh và giải thể phá sản hoặc tổ chức lại). Vì vậy, để thu hút các doanh nghiệp hội viên, các Hiệp hội doanh nghiệp cần nâng cao vai trò hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp trên một số bình diện sau:

Thứ nhất, tuyên truyền mạnh mẽ chính sách, pháp luật về hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp. Thời

gian qua, Đảng và Nhà nước đã ban hành nhiều văn bản, cơ chế chính sách để khuyến khích phát triển kinh tế tư nhân. Nhiều chương trình hỗ trợ cho doanh nghiệp³ đã được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành tạo hành lang pháp lý về cơ chế chính sách cho các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp. Vì vậy, các Hiệp hội doanh nghiệp cần tuyên truyền, phổ biến cho cộng đồng doanh nghiệp thấy được những mục tiêu của Nhà nước cần ưu tiên trọng tâm, phát triển, cho cộng đồng doanh nghiệp thấy được các ưu đãi, hỗ trợ của Nhà nước cho dành cho doanh nghiệp, thường xuyên khuyến cáo cho doanh nghiệp các tình huống rủi ro pháp lý có thể gặp phải trong quá trình hoạt động.

Thứ hai, các Hiệp hội doanh nghiệp cần bám sát vào các nội dung hoạt động thuộc phạm vi chức năng hoạt động của mình để thực hiện các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp. Hiện nay, trong phạm vi theo chức năng của Hiệp hội doanh nghiệp được quy định tại Nghị định số 45/2010/NĐ-CP ngày 21/4/2010 của Chính phủ quy định tổ chức, hoạt động và quản lý hội, Nghị định số 39/2018/NĐ-CP ngày 11/3/2018 của Chính phủ về quy định chi tiết một số điều của Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa, Nghị định số 55/2019/NĐ-CP ngày 24/6/2019 của Chính phủ về hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa, thì Hiệp hội có chức năng chủ trì hoặc phối hợp với các cơ quan nhà nước để triển khai các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp như bảo vệ quyền lợi hội viên, hỗ trợ pháp lý, xếp hạng tín nhiệm doanh nghiệp, bồi dưỡng nguồn nhân lực, xúc tiến thương mại... Những hoạt động này được các doanh nghiệp nhỏ và vừa rất cần và là nhu cầu chính đáng của doanh nghiệp. Vì vậy, các Hiệp hội cần xây dựng các đề án và kế hoạch triển khai, bố trí nhân sự, nguồn lực để hưởng hoạt động của mình về các doanh nghiệp, trong đó có nội dung hỗ trợ pháp lý.

Thứ ba, tạo lập và kết nối các nguồn lực để hỗ trợ pháp lý cho những đối tượng doanh nghiệp. Trong điều kiện bối cảnh nguồn lực Nhà nước còn hạn hẹp, các chương trình hỗ trợ của Nhà nước còn tản mạn, chưa tập trung. Trong hoàn cảnh đó, Nhà nước đã ban hành một số cơ chế huy động nguồn lực tư nhân, nguồn lực của các Hiệp hội để hình thành nên các quỹ⁴, các trung tâm chuyên trách theo Nghị định số 77/2008/NĐ-CP ngày 16/7/2008 của Chính phủ về tư vấn pháp luật.

Thứ tư, các hiệp hội doanh nghiệp phải tích cực tham gia hơn nữa vào thực hiện chức năng góp ý với Chính phủ tìm ra các giải pháp đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, tạo dựng môi trường kinh doanh thuận lợi cho doanh nghiệp gia nhập thị trường, giảm các chi phí đầu tư kinh doanh, từ đó giúp doanh nghiệp giảm giá thành sản phẩm dịch vụ, nâng cao sức cạnh tranh của sản phẩm hàng hóa. Bên cạnh đó, các hiệp hội phải không ngừng tập hợp ý kiến góp ý, phản ánh, phản biện cơ chế chính sách với Chính phủ và các bộ, ngành liên quan để các chính sách do Chính phủ ban hành sát với thực tế, trong giai đoạn cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư đang diễn ra sâu rộng, các Hiệp hội nên tạo kênh thu thập phản ánh những kiến nghị về cơ chế chính sách, những vướng mắc pháp lý của hội viên trên cơ sở ứng dụng công nghệ số, kết nối internet vạn vật để khơi dậy động lực từ phía doanh nghiệp.

Thứ năm, trong giai đoạn toàn cầu hóa, các hiệp hội có vai trò xây dựng các bộ quy chế, quy tắc riêng dành cho doanh nghiệp trong ứng xử kinh doanh, giúp các doanh nghiệp trong việc nâng cao văn hóa trong kinh doanh, áp dụng các quy chuẩn, tiêu chuẩn Việt Nam và quốc tế, hệ thống quản lý chất lượng sản phẩm hàng hóa, an toàn vệ sinh lao động, tích cực tuyển chọn các hội viên, thành viên ưu tú trong các tổ chức Hiệp hội để xây dựng môi

(Xem tiếp trang 32)

bảo hiểm xã hội, pháp lý thương mại, thương mại quốc tế, xuất nhập khẩu... Chương trình truyền tải là những chương trình mà doanh nghiệp cần, chú trọng tuyên truyền những điểm mới của pháp luật về kinh doanh hiện hành, phân tích những tác động của sự thay đổi đó đối với hoạt động của doanh nghiệp; cung cấp các tình huống pháp lý, những vướng mắc trong thực tiễn thường gặp và cảnh báo những rủi ro pháp lý khi doanh nghiệp không tuân thủ quy định, từ đó đề xuất các giải pháp tháo gỡ vướng mắc cho doanh nghiệp.

Ba là, cần phải tăng cường kinh phí cho việc ứng dụng công nghệ vào công tác hỗ trợ pháp lý. Ngoài việc sử dụng ngân sách trung ương và ngân sách địa phương, những người thực hiện công tác hỗ trợ pháp lý cần tìm hiểu các nguồn vốn từ công tác xã hội hóa, nguồn vốn từ các doanh nghiệp, tận dụng tối đa vai trò của doanh nghiệp □

1. https://htpldn.moj.gov.vn/SMPT_Publishing_UC/TinTuc/PrintTL.aspx?idb=2&ItemID=19&l=/noidung/tintuc/Lists/BanTin.

Phát huy vai trò của Hiệp hội...

(Tiếp theo trang 26)

quan hệ tốt đẹp với các cơ quan nhà nước;

Có thể nói, các chủ thể doanh nghiệp là những đối tượng đa dạng đang mong muốn tham gia vào hoạt động kinh doanh dưới danh các loại hình được pháp luật quy định. Các đối tượng này đang rất cần hỗ trợ pháp lý của Nhà nước và các hiệp hội doanh nghiệp từ nhiều góc độ như: (i) Hỗ trợ về giải quyết kiến nghị vướng mắc pháp lý; (ii) Nâng cao năng lực pháp luật cho các bộ phận pháp chế; (iii) Hỗ trợ giải quyết tranh chấp; (iv) Hỗ trợ đàm phán ký kết hợp đồng; (v) Tham gia mạng lưới tư vấn pháp luật để giải quyết các vướng mắc phát sinh trong kinh doanh. Chính vì vậy, các hiệp hội doanh nghiệp trên cơ sở vai trò, chức năng của mình cần tìm ra những giải pháp cụ thể, hữu hiệu để thực hiện chức năng hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp, coi đó cũng là một cách thức thu hút hội viên cho hiệp hội một cách bền vững, đó cũng là sứ mệnh cao cả của các hiệp hội doanh nghiệp.

Những hình thức và nội dung hỗ trợ đa dạng của Chương trình 585 đã góp phần định hướng, nâng

cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật, giúp doanh nghiệp hoạt động và phát triển dựa trên một nền tảng pháp lý ổn định, chắc chắn, bền vững, lâu dài. Với sự hỗ trợ từ hệ thống mạng lưới tư vấn viên, doanh nghiệp yên tâm hơn về tính pháp lý trong mỗi hoạt động của mình, hạn chế được tình trạng vi phạm pháp luật do thiếu hiểu biết, đồng thời giúp cho mối quan hệ giữa cơ quan nhà nước và doanh nghiệp được cải thiện đáng kể □

1. Các mô hình hoạt động kinh doanh dành cho các chủ thể tham gia là thành lập doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh, các tổ chức pháp nhân khác...

2. Ngày 24/6/2019, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 55/2019/NĐ-CP về hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa, tạo một hành lang pháp lý quan trọng cho các hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp.

3. Có khoảng 28 chương trình hỗ trợ doanh nghiệp đã và đang được triển khai.

4. Quỹ bảo lãnh tín dụng cho DNNVV, Quỹ khởi nghiệp sáng tạo, các khu làm việc chung, các cụm liên kết ngành, chuỗi giá trị.